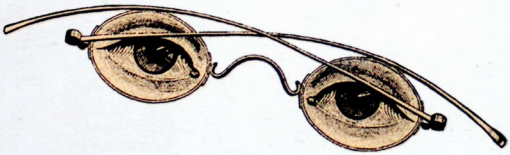
ALİ GÖÇER

yüzün tarihi

ŞİİR

YEDİ İKLİM

Yediiklim Yayınları : 7
Şiir Dizisi : 4

Kapak: Osman Sak

Dizgi :
Mesaj (4) 230 39 71
Baskı-Cilt :
Bayrak Yay. Mat. Koll. Şti.

Ocak 1989
İstanbul

YEDİİKLİM

Alaykoşkü Cad.
Sıdıkabatu Han. 12/A Kat:3
Cağaloğlu -İSTANBUL
Tel: 512 46 72

Ali Göçer

Yüzün Tarihi

Şiir

YEDİ İKLİM

Ali Göçer: 1956 yılında Gaziantep'in İslahiye ilçesinde doğdu.

İlköğrenimini İslahiye'de, ortaöğreniminiyse Kahramanmaraş'ta tamamladı(1967).

Yazmaya, Erzurum'da İşletme Fakültesinde okuduğu yıllarda '**Edebiyat Dergisi**'nde başladı.

Daha önce yayınlanmış bir şiir kitabı vardır: '**Gözlerinde Kitap Yankısı**' (Edebiyat Dergisi Yayınları, 1981)

İÇİNDEKİLER

YÜZÜN TARİHİ

yüzün tarihi 10

KESİKBAŞ HİKAYESİ

er/geç 35

ince do 36

asansör 39

başkalıklar 42

batık 45

metro 47

diklenmeler 50

kip 52

bir günün ardından 54

maltada 57

kaptan 61

YÜZÜN TARİHİ

Sunu

Hamd sana ki ey yüce buyruk
vakittir her dem
diyebilmek de kırık
ikindiler denli uzun bir gölgedir artık
bildik
ağıtlarımız vardı sevda dilinde
tükendi
örüp kendimize en yüksek duvarı
ateş ki yakan ve temizleyendir
ateş verdin
hamd sana
toplayıp küllerimi
başlamalıyım yeniden
giyotin vurmuş yüzün
değişmez gülümsemesinden.

Vurgunuzdur ikindi dolu yüzlere
derin ışıklı ve ötedünyalı
Truva gibi yedi kat yedi çağ
bir gözü Roma'da İstanbul'da bir gözü
ve hep toprağı tutar Akşemsettin yüzü
bizim yüzümüz çocuk gibi akar
at gibi süzülür
duyar kulaklarımızdan önce felaketi.

Ama çizik kalmışsa tarihin yüzü
kaya dibince sessiz ve gölgeli
yahut talan
gerçek olabilir mi?

Yüzün tarihi
insanın da tarihidir
eksik yazılmışsa
yalandır tarihler.

I

Yüzünü dinliyorum nerde yüzün
kendini taşan bir denizde
derviş cübbesi gibi perçem perçem
düşün ki güvercin ürkütmeyen gözlerin.-
sen benim özge bahçem
nerde yüzün

Tarih kesik bir baş gibi ıssız.-
gül burçları sunduysa, nice
utanma bir uygarlıktı
bektaşi kazanından, sofra
nerde yüzün

İlk sende cüzzam halleri
yüz sürmek ince bir masal denli
uzak iklimlere varma tadında
yolumuza kandil seren yüzün
nerde yüzün

II

Kim ki kendi yüzünü çekip içine
aralar gibi bir sanrıyı geçmişten
ve bir babanın son sözlerini
gürültüler arasında yitiren
bu çocuklar
ölüleri toprak kokan bir milletin
yani ben
bütün ağıtları çizebilirim
geçmişi yutan kiri de
çünkü dönülmez ırmağın başına.

Biliyorum çok baktık suyu döven çocuklara
dediydik kente burdan girilir
susup susup da bitiremediğimiz gecenin
o derin yüzünü
izmaritlerle yakan bizdik.

Ve biz tanıdık sözleri
batık günlerden toplayıp
başımız çam
gövdemiz kekik
tam geçilecek helal denizlerde
eşkiyaları karanfil satan sadık.

Kim tüketti gençliğimi?

Ah kir tutmayan çocukluğum
yüzünle yüzüm arasındaki yaz
uçurum.

III

Yazın ilmiğini çekince
birden çözülür çocukluğum
o eski kitabın yapraklarında
kalbime sığdıramadığım gülüş
oyuklar açar yüzümde
ve bir cesedin ağzında köpüren hayat
biraz da bir yaranın çiçek açmasıdır
bizler zehiri yaprak gibi çiğneyerek ağzımızda
hayata delikanlıca yürümenin mertliğinde
çok gölgelere bıçak salladık
ah ağzı ırmak yapılı çocukluğum.

Sürgünlerden geliyorsun
gözlerinden belli
itiyor içindeki bakışları bir kara bela
bu çiçek tutuşları bize özgü değil
yatıştırılmamış korkular taşıyorsun
ellerinden belli.

Kentin uykularına sokulup
akreplerin deldiği zifaf odalarında
boğulan ne varsa, ah boğulmasın
gerçek olan neydi, bilinmezlikler
hayaller, uçarı ceylanlar
yaprakları okuyan damardaki suydu
neyi bildik ne söyledik.

Aklım belalara mı gebe ne
tüyümde kavisler çizerken
intiharın titrek suları
masa ve saksı kedi ve pencere
satıcılar ve
çöpleri didikleyen yaşlı kadınlar
ve ağzı süt görmemiş çocuklar
yüzümde bir bıçak yarası
ben kimim?

IV

En çok yüzünün depremleri
anlatır bana tarihi
yüzünde
yüzünde akıntılar
ırmak ên çok denize doğru
deniz ki balıkları eskiten büyüdür
ölümler var dost biliriz
kartalın yükseklere süzülüşünden
velînin ağaç gölgesinde duruşundan
bir Horasan buğdayı düşer de toprağa
kazsam yüzünü
en azından bir deprem çıkar
ölümler var çividir
kanlı bir Kerbelayı aralar gibi
atın nalından ete geçen
ve yürüyen.

Güz çiçeklerinin toprağa düşüp
yürüdüğü saatlerde
ve yüzün kanadıkça dökülür şelaleler
al işte sana sunuyorum bu toprağı
al ve hırpala.

Uzun sürmüş bir kıştı yaşanan
acıyı ekmek gibi katlayıp
susuz kaldık, telef olduk
bir çöl göğünü alıp Ortaasyadan
Anadoluda bir bozkıra ekleyerek
Balkanlarda şen türkülerle
alişim alişim
Tunaboylarında, Kazablankada
Buharada, Kırımda
yüzün, yüzün orda mı hâlâ.

V

Diyelim ki bir köy evinin duldasında
toprağı deşeleyen bakışlarıyla
yitik bir zamanı konuşan
daha doğrusu konuşmadan
iki kutup arasında gidip gelen
babamın alnındaki kış
içinde yüzdüğüm hayat
ben ki at yelesinden fışkıran buhar gibi
deli gibi çılgın gibi
kahvelerde, sinemalarda
parklarda, acılarda
acılar ki puslu bir tat bırakır
bütün geçtiği yüreklerde
sizi aradım
ey uzun yüzlü çocuklar.

Bazı adamlar gelip
ıslak hayalarıyla ant içtiler
toprağın üstüne, yağmurun üstüne
damarımı sıkan kandır
kanım üstüne
ve girip kıllı gövdeleriyle.

Yüzünün adresini bileydim
çıkar mıydım sokaklara.

Ant içtiler kuşkularım üstüne
yüzünün kehribar başaklarında
tarihi yonta yonta eskiten ben
barda bira içen kovboy gibi
ya da bütün geçmişini yakan.

Bileydim yüzünün adresini
çıkar mıydım sokaklara.

VI

Bakmayın diklendiğime
parçalanmış bir yüzü konuşuyoruz
bir yanı gök mavisi ülkülerin uçuştuğu
suyun bereketinden kuşun kanadından
atın yelesindeki rüzgârla birleştiği
dem almışızdır
bir yanı irin sıvısı dünsüz ve yarınsız
zamandan sürgün harita
kurak, yağışsız, serapsız
bir yüzü konuşuyoruz.

Bakmayın diklendiğime
ellerimin arasından kàyan ağıttır yüzün
ayna uzuyor tutamıyorum
bir kıyı lokantasında uzunca susmak denli
senin gözlerinde pınar yok
ürküyorum
yalnızım.

İşte yazın en deli çağındayız
ellerim kısalıyor bir ok atımı
bütün avcılar boşa sıkmış
gırtlağına dayalı tüfekleriyle
avsız döner yurtlarına
ne yangına giden tulumbacılardan haber
ne de süleyman
süleyman ki iki fransıza
rehberlik yapar harabelerde.

VII

Uykumda mı bağırdım hep bağırırım
saçımı yitirdim saçımı
boynum açıkta kaldı
urganlara yakışmayan boynum
bila kaydu şart insanım diye sıçradım
uykumda mı sıçradım
peki bu gündüzü sürükleyen kediler kim
aya taş atan kuzgunlar
benden bir parça mı kim
kendi cesedime değen elim
elimi tuzlara bulasam kavursam
her sabah mavilere boyasam yüzümü ton ton
yine de gelip çarpıyorum kendi bendime
susuzum derya içsem artar susuzluğum
koşuyorum ayaklarımdan önce
bütün sinemalarda parklarda ben
cesetlerde çöp arabalarında
kayıtlarda resmî raporlarda
aklımı çıkarıp masaya
hesap sorsam
çıkmaz sokak
çıkmaz sokak.

Ben ki bir çobandım
ben ki bir çobanım.

VIII

Kolay olmayacak bir çobanı anlatmak
diri yazları toplayıp önüne
öylece.-
deseler ki toprak mı derin
sevdalarda bir çoban yüzü
anlatmak kolay mı
ufka bakan çocuk gibi
gidip gelir yüzü
zamanla mekan arasında.

Babam da bir çobandı
cüzzam aldı yüzünü
unuttuğum yüzünü
acılardan göl
ve gülüşleri enkaz
anlatmak kolay mı.

Gül ki en azından bir tarih olan
ve gülün adı dostların adıyla anılan
gül döneminden kalma
bir addır gül baba
ey güzümü bahar eden
söz verip sınandığım
sevgili sevgili
sığdırabilir miyiz tuvale
cezbe anında bir derviş yüzünü.

Kolay olmayacak bir çobanı anlatmak
çoban ki açıp ellerini
göğü yakalayandır
kara adamların
giysilere sığmadığı anlarda
ay kırık bir lambadır, gecedir
gece ki ıssız bir nedamettir oysa
ey çoban aç göğsünü ve yakala
sana verilen
ve verilmiş olan
dört başı bayındır ülkede
ay ürkek ayaklarıyla sekerek
usulca inerken yüzüne
ben tarih denen koca adamdan
korkardım
düştüm içine
yarasaların işgal ettiği
çocukları ağlar gördüm
hainlerin korktuğu ırmaklardan geçtim
yüzüne güller serpilen
ey çobanların pîri
yüzdüm yüzdüm
yüzüne vardım.

Ben şimdi
oturmuş da bir tepenin üstüne
yanan kentin son dumanlarına bakar gibi
acizane derim ki
çobanın yüzünü kazı kazı
bir çöle çıkarsın
bir mağaraya
ötelerden bir ses bir yankı
düşer de toprağa bir işaret
'HER ÇOBAN SÜRÜSÜNDEN SORUMLUDUR'
karısından çocuğundan
anasından babasından
kardeşinden kızkardeşinden
insan kardeşinden ve yeryüzünden.

KESİKBAŞ HİKAYESİ

ER / GEÇ

Düşler
ki dilleri vardır
diri ve mevsimsiz uçan kuşlardır
yorulunca gökyüzünde
indir beni toprağa der.

İNCE DO

Yüzerek kollarınla
kıyısındasın gövdenin.
Birikip kanat altında gölgeler
çekilir topraktan
göçmen kuşları, son kez
uzakta.

İlkyaza vuran bir
hançer ulumasında
kırılan leylek tüyleri, son iniş
öncesiz ve sonrasız bir boyut olarak
yaza, belki kışa bir iniş olarak
gitti ellerin seni çağıran
kanatsız uçulan bir vadideyiz
kopacak suda çiçek, sucuyorlar
tüm gözler bilinenden öte
yeni bir habere ilmik atan eller
deniz dibinde balık sırtının
yosun yalayıp akmasıdır.

Durur sıcak yürümeleri sesin
ne gurbet ne sıla
dün uzayarak sana
yarın kısalarak
bitmeyecekti ha ağaç gölgesi.

Sırada bir mektup
dünya mühürlü
yüzün, güneş açıklarında
batan bir gemiden ses olarak
kanımıza soylu akıntılar sunan.

ASANSÖR

Düşüvermek gibi kuleden
hücreye
kapandı kapı
hani ışık

Mezar mı bu loş
kara kutu
boşluğa çekiyor ip
ya koparsa

İşte ağıyorsun ne olacak
yok oysa uzayın tavanı
tüylerinde yangınlar
içinde bağıran kim
-dur telef olacaksın

Suyu ve rüzgârı okuyan
bir obua ıssızlığı
çökünce üstüne
beyi vurulmuş yörük çadırı nedir
dalları yüzünü örten çölde bir ağaç
çekilse de gölgeler
düşlerinin prizmasından
yalnızsın ayna kadar sen de

Nasıl bir kulak bu
ulumalar
telefon sesleri
kahkahalar
düğmeler stop
yaşamla arana
düşüveren çizgi
ya kalırsa

Çocukların güneşe
saksılarla çıktığı dem bu
nerde atları şaha kaldıran ısı
işte iniyorsun çıkar gibi
ama yusuf yok kuyuda
işte çıkıyorsun iner gibi
bilemezsen tutunmayı
sensin korkunun ülkesi
önce sende kopar ip
sonra ayakların ölür
gaz odası işte
işte irileşen gözlerinde anafor
vurup başını tahtalara

BAŞKALIKLAR

Ağacı dolduran hayattı tanıdığımız
unutuş. Yapraklar başka yeşilde
suyun dibini öpen güneş
bırakış: Orda bir düş demeti
çeşmeler kırıldı kırıldı
şaşırdın; bir sanattır
baktın, pancurlar açıldı
ezgi, nereden düştü
bu öznesiz gülüş

Burada parklar
güneşsiz bir tuvalde
yitik bir ressam yüzüdür
çocuklar, sır tutmaz saksılar
beton yapılarda
mevsimi gülün yapraklarındaki çiğ olarak.-
eriyen su ama dilsiz

Yanık bir imgedir
kışa kandil tutmak
hem vurmak billura
hem kırmamak. İlişki
kim böldü suyu ortadan
ey yakarının dalgın sususu
ışıt ve aç önümüzü

İstemek, eğrinin dikey görünüşü
korkmadan çıkarmak kınından sesi
işte gemi, limanda köpük
istemek, dönmeden yürümek
geldin, camda fısıldayan yağmurdun
çeşmeler yine kırıktı, zaman buzdu
beni kendimde yakaladın
kuşlar uçuyordu

BATIK

Uzuyor ve batacaktı gövdeye
kadim bir ölünün tırnakları
daha düne kadar biz
sevmek gibi deliliği
dün mü, yanık bir güvercin sekişi
tenha gölgelerde yalnız ve çürüyen
o deniz, kabarcıklar sunar
batık bir gemiden, martıların yediği.

Adımıza yakın bütün ilgilere
çöker duvar, çöksün
gövdesiz bir yara olarak ortada
kimdir o
havaî fişekler yakıp kendini
boğar özsesinde.

Düşecekti taş, ırmağa
eriyip sonra akan
başımız ki çarptı kayalara
kanamadı
ne uzun, tuhaf bir gece
düşecekti. ilk adım. yok ikincisi
deli desinler. imece yok. sensin olan
bir iççıkartmada
şedit bir yüzün anlattığıdır
dökülür kirazlar ve sonra
aynalı odalarda
kendini yolar kadınlar.

Unutmak mı
pusudur.

METRO

Belgelenmemiş tüllerin arkası
bilinsin diye
yelken açıp gülüşlerine
kelimeler çıkaracağım
etimin mihrabından.

Bana mı bu açılan billur
şemsiye kirpiklerin
bulutlar üstümüzde kurşun ölüsü
olsun bulutlara merhaba
şu eriyik yazlardan
demir alan vapurlar
kalkarsa eski sevdalara
unutmak ne kadar güç
yine de yosunlar akar
sesinin aylasından.

Yani şimdi sen nesin
gecenin kuyusuna düşer de
taraktan geçen saçlar gibi
yangın yerlerinden
alt geçitlerinden
vurursun kıyılara
yüzünde milat izleri.

İçimde avnalar kırılır
çiçek hattında bekle beni
bu iklimler buralı değil bilirim
ne kadar acemisi olsa da yaşamın
doğallığın saflığındaki büyü
dağcının umudundaki doruktur.

Şimdi yeni bir sabahtayız
zamanı atlas bir halı gibi
dokur saçların kendi sesinde
ne ellerinin güftesinde kan
ne de gözlerinde ölüm çanları.

Bir ağız dolaşır
damarlarımın metrosunda
içimde mercan akıntıları.

DİKLENMELER

Yüzüne ağan kuşlarla
lodos salarsın yamaçlara
saçların yağar
sen geniş alanlarda kal
boğulursun aklın
sokakları çıkmaz.

Ruhunu kaplayan maki
tutuşunca
aşar sınırlarını
taşın içindeki pınar.

Buğdayın ekin sürecinden
yarına akan ırmaktır
barış dokur ellerin
rüyasız bir uyku kadar
saf ve derin.

Sen aldırma bebek
büyü
avuçlarındaki ter
yayılınca toprağa
anlaşılacak büyü.

Şimdi yapraksız ağaçlarda
düşünmekse bir kuşun kaderi.

KİP

Desem ki kapatın kapıları
dağa çekin yüzümü
ağzımda göçebe türküler
gözünde kuş demeti
oysa
milimetrik bir uzaydı umutlarımız
yaşamla ölüm arasında

Loşluklarda masum
şık havalarda insanı kudurtan
bu damsız kent yapılarında
taşralı parmaklarımı
vurup geceye ürkek ve vakur
bizler ki yaşlı denizleri konuştuk hep
sonra yaşamın alımlı bir noktasından
hesapta olmayan şeyler
örneğin bir tutuklunun pencereden bakışı
ya da bir alan resmini bozan çocuğun
ellerine kuş düşer

Desem ki yürü atım
figan da bir mevsimdir

BİR GÜNÜN ARDINDA

Bir gündü
bütün fani günlere benzeyen
ama bulutları ürküten bir şey vardı
dağda uluyan çakallar kente inmiş gibi
dallarda çatırdayan güneş ve korku
ve sanki ölüme doğru koşuyordu insanlar
gizli bir el
bir anafor.

Gün vuruyordu akasya üstüne
kuşlarda rüzgârda
ağlayan kayalarda da
her şey kuyu
kumlar kıyılar çadırlar
vebalı duygular yani kurban
ve sanki yaşam
çürük bir toz bulutuydu
üstümüze akan.

Karadeniz, kara haberin denizi
güneşi ve rüzgârı kışkırttın
denizi ve insanı kışkırttın
ak köpüklerinde serin ölüler taşıyan
ve dalgalarında çapraşık bir nakış gibi ördüğün
kader
açıp yapraklarını okuyabilir misin ölümü
içimizde, donmuş bir yılan
keder ve boğulan koca bir yaz.

Çığlıklar ve
gölgelerinden sonra koşan insanlar
durdular denizin kapısında
dalgalarda
batık bir yıldız gibi kaybolurken ceset
bağırdılar beri gel
deniz dedi vermem
taşladı çocuklar denizi
büyükler yontu gibi sessiz
biri diz çöktü tanrım aciziz.

Biraz önce burdaydı
ne götürdü ne kaldı.

MALTADA

Kimsesiz sokak resimlerinden
akan atlar gibi duvarlar
duvarlar ki akşamdır
hulyalara açık ve sisli

Duvarlar
ağıt ve başaktır
ölüm ki duvar önlerinde
çiçek ve aşktır
su kıyısında oturan çocuk ürperişleri
kanayan ellerimizin yazgısı
kuyuda bir yusuf yitirdik
kuyuları sevmedik
sınırları sevmedik
duvarlar
uzaklardan gelen mahkûm sesleri

Akşam bir tren gibi geçer üstümüzden
çok tüfekler sıkılır uluyan köpekler üstüne
gecenin narin süvarileri
vardiyadan dönen işçi yüzleri
ya da bir dostun
sinema çıkışında
gözlerinden kar yağar

Sonra bir sokak lambası altında
derin ve uçurumsu ellerini yağmura tutar gibi
gök de dipsiz bir ucubedir artık
kıpırtısız insan sesleri sokakların
yani bir bakıma mahvın sesleri
kediler köpekler neonlar gölgeler
duvarlar duvarlar

Evlere girsek
su döksek saksılara
aygıtların düğmesinde korku
anne kuzeye bakar
baba güneye
ayrı iklimlerde gözgöze

KAPTAN

Sellere karışır sesiniz
bulur denizi
içiniz sonsuz ülke
su aydınlığından
bu gemi nereye kaptan
sürükler kıyıyı.

Sabrın gizil köşeleri
sonra hüznün
kemendalmaz güneşleri
açılır genişler de ufuk
bu tayfa kuşluğunda
yüzünüz ne kalabalık.

Alnınız aşındırır mermeri
uzaya ağan bir yüreksiniz
beni de al kaptan
bırakma ellerimi.

Yük tamam yol açıktır.